Annus VIII - Vol. VIII Die 5 Maii 1916 Num. 5

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA BENEDICTI PP. XV

LITTERAE APOSTOLICAE

I

ORATIO AD POPULOS CHRISTIANOS ORIENTIS CUM ECCLESIA ROMANA IUNGENDOS INDULGENTIIS DITATUR.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Cum Catholicae Ecclesiae veritas unitate imprimis eluceat, nihil est magis exoptandum, quam ut homines, ab huius Matris complexu infeliciter abrepti, ad eam tandem, mutatis mentibus voluntatibusque, revertantur. Quae quidem desideria ac vota Romani Pontifices, Decessores Nostri, numquam concipere destiterunt et, quod potissimum ad Orientis schisma pertinet, omni tempore, sive Conciliorum auctoritate, sive paternis hortationibus, sive etiam opera precationibus data, pro viribus conati sunt, ut tam multae ac nobiles Christianorum gentes antiquam fidem, a qua misere desciverunt, denuo et corde uno et anima una profiterentur. Preces igitur, quas subiicimus, quaeque eo spectant, ut Christiani ex Oriente populi unum cum Romana Ecclesia ovile iterum constituant, et ab uno regantur Pastore, libenti quidem animo ratas habemus, et auditis quoque VV. FF. NN. S. R. E. Cardd. Inquisitoribus Generalibus, eas caelestibus Ecclesiae thesauris, quorum dispensatores Nos Altissimus delegit, summa voluntate locupletamus. Quare omnibus ex utroque sexu fidelibus, qui ubique terrarum insequentes preces quolibet idiomate, dummodo ad verbum sint expressae, per mensem quotidie recitaverint, atque uno ipsius mensis, ad

suum cuiusque arbitrium eligendo, die, vere poenitentes et confessi ac S. Communione refecti, vel aliquam Ecclesiam, vel publicum Oratorium devote visitaverint, ibique ad mentem Nostram oraverint, Plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus ac largimur. Iis vero fidelibus, qui, corde saltem contrito, quovis die easdem preces fuderint, trecentos dies de iniunctis eis seu alias quomodolibet debitis poenitentiis in forma Ecclesiae consueta relaxamus. Quas omnes indulgentias, peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes etiam animabus Christifidelium in Purgatorio detentis per modum suffragii applicari posse misericorditer indulgemus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris. Denique, ne quid postea immutationis vel erroris in subiectis precibus irrepat, earum exemplar in tabulario Brevium Apostolicorum asservari iubemus.

Preghiera per l'unione dei Cristiani d'Oriente alla Chiesa Romana.

« O Signore, che avete unito le diverse nazioni nella confessione « del Vostro Nome, Vi preghiamo per i popoli Cristiani dell'Oriente. « Memori del posto eminente che hanno tenuto nella Vostra Chiesa, « Vi supplichiamo d'ispirar loro il desiderio di riprenderlo, per for- « mare con noi un solo ovile sotto la guida di un medesimo Pastore. « Fate che essi insieme con noi si compenetrino degl'insegnamenti dei « loro santi Dottori, che sono anche nostri Padri nella Fede. Preser- « vateci da ogni fallo che potrebbe allontanarli da noi. Che lo spirito « di concordia e di carità, che è indizio della Vostra presenza tra i « fedeli, affretti il giorno in cui le nostre si uniscano alle loro preghiere, « affinchè ogni popolo ed ogni lingua riconosca e glorifichi il nostro « Signore Gesù Cristo, Vostro Figlio. Così sia ».

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XV aprilis anno MCMXVI, Pontificatus Nostri secundo.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

L. ✠ S.

II

ORATIO QUAEDAM AD S. PETRUM APOSTOLORUM PRINCIPEM INDULGENTIA DITATUR.

BENEDICTUS PP. XV

Ad perpetuam rei memoriam. — Cum divinus Redemptor noster universae Ecclesiae, quam pretioso suo sanguine fundavit, primum Pontificem ac Rectorem Beatum Petrum instituerit, nihil antiquius esse ducimus, quam ut fideles auxilium eiusdem Apostolorum Principis implorent. Opportunum est enim, sive ad fidem integre servandam, sive ad Sanctam Matrem Ecclesiam constanti veneratione et amore prosequendam, illius opem impetrare, qui et Christum Filium Dei vivi ardenti animo confessus est, et ipsius Ecclesiae petra ac fundamentum constitutum fuit. Preces igitur, quae subiiciuntur, propensa voluntate excepimus, easque caelestibus thesauris, quorum custodiam Nobis Altissimus divinitus commisit, libentes locupletamus. Quare de consilio etiam VV. FF. NN. S. R. E. Cardd. Inquisitorum Generalium, omnibus ac singulis ex utroque sexu Christifidelibus, qui corde saltem contriti infra descriptam precationem quolibet idiomate, dummodo ea sit ad verbum expressa, ubique terrarum recitaverint, trecentos dies de iniunctis eis seu alias quomodolibet debitis poenitentiis in forma Ecclesiae consueta relaxamus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris. Praeterea ne quid in posterum immutationis vel erroris in easdem preces inducatur, earum exemplar in tabulario Brevium Apostolicorum asservari iubemus.

Preghiera all'Apostolo San Pietro, primo Papa.

« O glorioso S. Pietro che in premio della vostra fede viva e gene-
« rosa, della vostra profonda e sincera umiltà, del vostro ardente amore
« foste da Gesù Cristo contraddistinto coi privilegi più singolari e spe-
« cialmente col principato su tutti gli Apostoli, col primato su tutta la
« Chiesa, della quale foste pure costituito pietra e fondamento, ottene-
« teci la grazia di una fede viva, che non abbia timore di palesarsi
« apertamente nella sua integrità e nelle sue manifestazioni, e dare all'oc-
« correnza anche il sangue e la vita anzichè venir meno giammai. Impe-
« trateci vero attaccamento alla nostra Santa Madre Chiesa, fate che ci
« teniamo sinceramente e sempre strettamente uniti al Romano Pon-

« tefice, l'erede della vostra fede, della vostra autorità, unico vero Capo « visibile della Chiesa Cattolica, che è quell'arca misteriosa fuori della « quale non v'è salvezza. Fate che noi ne seguiamo docili e sottomessi « gli ammaestramenti ed i consigli, e ne osserviamo tutti i precetti, affine « di potere qui in terra aver pace sicura e tranquilla, e giungere un « giorno all'eterna felicità in Cielo. Così sia ».

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXVII aprilis MDCCCCXVI, Pontificatus Nostri anno secundo.

P. CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

L. ✠ S.

EPISTOLAE

I

AD R. P. D. EDMUNDUM PRENDERGAST, ARCHIEPISCOPUM PHILADELPHIENSEM, IN QUINQUAGESIMO SACERDOTII EIUS NATALI, SCRIBENS, EIDEM GRATULATUR OB MERITA.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Quinquagesimo sacerdotii tui proxime redeunte natali, cum clerus populusque tuus omnibus te observantiae pietatisque officiis prosequetur ob merita, equidem nolumus Nostram gratulantis animi significationem desideres. Eo vel magis quod, cum magni a Nobis fias, nihil habemus antiquius quam aliquod tibi paternae caritatis testimonium tribuere. Gratias igitur primum omnium tecum et agimus et habemus conservatori Deo qui te usque adhuc, tam bene de Ecclesia merentem, benignus sospitaverit. Novimus enim vel quanta cum diligentia omnes boni Pastoris partes explere consueveris, vel quo studio hanc Apostolicam Sedem ipse semper colueris colendamque curaveris. Ceterum nemo est qui illa ignoret tuae munificentiae et religionis monumenta: aedes sacras qua amplificatas, qua a fundamentis conditas; sacrum seminarium et auctum et omnibus praesidiis instructum; domum hospitalem singularis amplitudinis aegrotantium utilitati apertam; alia praeterea multiplicis beneficentiae instituta. Nec minus compertum est omnibus tuam praesertim instantiam et curam ad sodalitatis quae *Holy Name* dicitur, incrementa mirifica voluisse: illius, inquimus, sodalitatis quae, contumeliosis in divinam maiestatem vocibus comprimendis nata, omnem tamen reli-

giosam rem egregie tuetur et fovet. Tu vero haec agens, haud sane illud neglexisti opus quod optimo cuique debet esse cordi, catholicae fidei propagandae: in quo quidem adiuvando si dioecesis tua magnam, ut accepimus, liberalitatem praestat, te certe auspice atque hortatore, praestat. Quae Nos omnia recolentes, cum tibi gratulamur, tum Deum rogamus ut multos praeterea aetati tuae annos adiiciat, similium et laborum plenos et meritorum. Quod libenter facimus eam etiam ob causam quia, sollicitus de iis in quibus Apostolica Sedes versaretur angustiis, apud clerum et populum tuum egisti, et amplo quidem fructu, ut Christi Vicario de suis facultatibus subvenirent. In auspicium autem caelestium munerum atque in peculiaris benevolentiae testimonium, apostolicam benedictionem tibi, venerabilis Frater, et omnibus quos habes tuae demandatos curae, amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XII octobris MCMXV, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

II

AD R. D. IOSEPHUM BARDOUX SAC. E SOC. IESU « SCHOLAE APOSTOLICAE » LANCENSIS MODERATOREM, ANNO QUINQUAGESIMO EXEUNTE, CUM EIUS GENERIS SCHOLA PRIMUM AVENIONE APERTA EST.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Hac summa in qua versamur aegritudine, cum odium invidiamque videmus in tanta generis humani parte ad mutuam populorum internecionem dominari, feliciter contingit ut Nobis Instituti istius cui praees, initia atque incrementa in quinquagesimo eius natali recolentibus, praeclara species christianae caritatis occurrat, qua non mediocriter animus recreetur. Etenim Evangelii lucem afferre iis *qui in umbra mortis sedent,* nemo non videt eximiae caritatis esse, cum sit idem ac divinae Redemptionis cum iis communicare beneficia: quo si multum conferunt qui praeconibus Evangelii danda stipe opitulantur, multo quidem plus dicendi sunt ii conferre qui praecones ipsos rite fingant atque conforment. Id sibi proposuit, id suscepit muneris egregius ille Societatis Iesu sacerdos Albericus de Foresta, qui Scholam Apostolicam primus condidit. Qua in re licet Dei providentis mirari consilium: cum enim, pro suo divinae gloriae et animarum studio, nihil is vehementius cuperet, quam barbaros ex vitae

immanitate ad christianam fidem civilemque cultum traducere, non ita voti compos factus est, ut per se in sacris missionibus, sed per suos alumnos elaboraret, quos continenter, alios ex aliis, in omnes barbariae plagas dimisisset. Mirumque est etiam quantum eius incepto semper faverit divina benignitas. Nam his quinquaginta annis ex quo Schola Apostolica Avenione patuit, non solum christianae sapientiae nuntios bene multos eosque ad tantum opus probe instructos inde scimus prodiisse: verum hos magnam etiam vim aliorum simili instituto hominum esse consecutam. Constat enim omnium, quotquot vel apud ipsam Societatem Iesu vel apud alias religiosorum familias eiusdem generis et nominis habeantur Scholae, Albericum de Foresta aut conditorem aut certe aliqua ratione auctorem exstitisse. Dum igitur merita pientissimi viri prosequimur laudibus, est profecto cur singulares Deo tecum agamus gratias, ac preces adhibeamus, ut istud tam salutare opus benignus fovere pergat. Eius vigorem sane graviter afflixit tristitia horum temporum; sed, quoniam divino nutu gloriae et honori Iesu Christi serviunt omnia, futurum confidimus, ut, ubi tanta rerum perturbatio conquieverit, cum alia in Ecclesiae sanctae utilitatem instituta, tum hoc ipsum in meliorum spem fructuum revirescat. - Auspicem interea caelestium munerum ac testem benevolentiae Nostrae, tibi, dilecte Fili, et omnibus qui de Schola sunt eamque adiuvant, apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die 1 martii MCMXVI, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

III

AD RELIGIOSUM VIRUM CYRUM DE PISAURO, O. F. M., DE OBLATA, IN OBSEQUIUM, EPHEMERIDE QUAE INSCRIBITUR « PICENUM SERAPHICUM » GRATIAS PERSOLVENS.

Dilecte Fili, religiose vir, salutem et apostolicam benedictionem. - Vix poteras altiora spectare et utiliora moliri. Franciscana enim monumenta eiusmodi profecto sunt, ut non cuiusdam tantum religiosae familiae, sed historiam referant plurimarum civitatum, quarum et res gestas et mores et instituta et ipsa artium optimarum studia ita affecit penitus ac pervasit franciscana species et forma, ut in iisdem fere dixeris Sera-

phici Patris spirare animam et exardescere caritatem. Monumenta eiusmodi, frequentia in Picenis, in lucem tu quidem proferre provide admodum aggressus es ephemeride quam inscribis *Picenum Seraphicum:* idque Nobis consilii non ea solum de causa probatur quod Franciscalis Ordinis et catholicae Ecclesiae dignitati conferat ac splendori, sed ea in primis quod iisdem dum mens revocatur ad praeteriti temporis tranquillitatem et pacem, simul admonetur ab eadem nunc longius abiisse homines quod « multorum refrixerit caritas ».

De oblato interim Nobis volumine gratias tibi, dilecte Fili, agimus ex animo gratulantes; et ut ubere cum fructu opus urgeas, quod tam laudabiliter instituisti, apostolicam benedictionem, Nostrae testem benevolentiae ac caelestium auspicem adiumentorum, tibi tuisque Sodalibus peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die VII martii MCMXVI, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

IV

AD R. P. D. CAMILLUM MORESCHINI, ARCHIEPISCOPUM CAMERINENSEM, DE CHRISTIANAE DOCTRINAE INSTITUTIONE PER PICENUM PROMOVENDA.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Nonnullos ex egregiis viris, qui doctrinae christianae per Picenum promovendae praesunt, cum proxime, te producente, admisissemus coram, equidem communia eorum consilia, in Lauretano conventu suscepta, magnopere, ut meministi, laudavimus. Nunc autem, cum quae sibi haberent proposita ad agendum, scripto Nos diligentius edocuerint, ad te, venerabilis Frater, qui eius cogendi conventus auctor et in primis suasor exstitisti, singulari quadam causae gravitate adducti, scribimus, ut et eas iteremus laudes, et vestrum studium cohortando exacuamus. Etenim ex omnibus rebus in quibus catholicorum in Ecclesiae utilitatem versatur industria, quid cogitari maius, quid divinius potest, quam, quod vos laboratis, christianae et fidei et legis cognitionem in animis puerorum, qui spem futuri temporis continent, informare? *Haec est vita aeterna, ut cognoscant te solum verum Deum, et quem misisti Iesum Christum* (Ioan., XVII, 3). Atque isto ipso labore vestro nihil hodie opportunius, cum improbi homines, sibi persuadentes se posse Ecclesiam fundi-

tus evertere, callidissime dant operam ut puerilis aetas ab omni religionis afflatu aliena succrescat. Vos autem ad illud quo spectatis, omnia quidem valde accommodate comparasse videmini, sed id praesertim quod hanc disciplinam, sicubi in scholis elementorum publicis desideratur, supplendam curatis. Quod ipsum Nos putamus multo eventurum felicius atque ita ut religionis institutionem nostri pueri non minoris facere, quam ceterarum rerum, assuescant, si eam iis non alii quam delecti ex iisdem publici ludi magistris impertiant, et quidem in ipsis scholasticis aedibus, vel in propinquis. Res profecto non exiguae est neque impensae nec curae, verum fructus uberrimi, ut Nosmet ipsi, cum Bononiensem ecclesiam regeremus, experiendo cognovimus. Reliquum est, ut quod alacres instituistis, iam ex hortatione Nostra vel alacriores efficiatis, et coniunctis animis studiisque concordibus, in universa regione Picena novos vitae christianae spiritus, Episcopis praeeuntibus, excitetis, divinae gratiae confisi auxiliis, quae vobis certe defutura non sunt. Quorum auspicem et praecipuae Nostrae benevolentiae testem, tibi, venerabilis Frater, et omnibus qui tam salutare vel moderantur opus vel participant, apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die x mensis martii MCMXVI, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

V

AD R. P. D. BARNABAM PIEDRABUENA, EPISCOPUM CATAMARCENSIUM, DE SOLLEMNIBUS GRATULATUR, QUAE B. M. V. « DEL VALLE » APPARANTUR.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. - Litteris tuis officio functus es grato admodum Nobis. Nuntiasti enim Catamarcensium catholicorum in almam Dei Matrem adeo studia exardescere, ut iidem, labente vicesimo quinto anno ex quo Virginis simulacrum, sollemni Ecclesiae ritu, aureo donatum est diademate, velint huius eventus faustitatem iteranda pietatis significatione commemorare. Volumen vero, quod tu quidem Nobis perhumaniter obtulisti, certiores Nos facit non modo de simulacri eiusdem antiquitate, sed etiam de mutua eaque numquam intermissa Catamarcenses inter ac caelestem eorum Patronam hinc amoris atque obsequii, inde beneficiorum paene innumerabilium vicissitudine; ita plane, ut, ne ab eo discedamus quod bono-

rum omnium est maximum, christiana sacra auspice atque adiutrice Nostra Domina « del Valle », uti eam vos nuncupatis, et suscepta a maioribus vestris et religiose fuisse a posteris conservata demonstret.

Haec quidem, venerabilis Frater, cum sunt Nobis ad recolendum iucunda, tum spem bonam faciunt fore ut proximis sollemnibus et ea amantissimorum filiorum pietate, cuius in primis hoc sit munus, hoc officium, Matris suavissimae exemplis ac monitis obsequi perdiligenter, dioecesis tuae fideles impensius in dies Eam sibi demereant, quam diligentes se tantopere diligere experti sunt.

Ad Nos quod attinet, auspicatissimi huius facti memoriam vobiscum una non recolemus solum communione laetitiae ac votis paterna plenis caritate, sed, ut vobis adesse ratione aliqua videamur, libenter admodum admotis annuentes precibus, vobis omnibus et ceteris quotquot istuc finitimi catholici Virginem augustam veneraturi convenerint, potestatem facimus lucrandi Indulgentiam plenariam iuxta usitatum Ecclesiae morem, et, ut id etiam sollemnium conferat splendori, designamus venerabilem Fratrem Achillem, archiepiscopum tit. Tessalonicensem, Apostolicum apud istam Rempublicam Legatum, ut Nostram, per eos dies, gerat apud vos personam vobisque Nostro nomine et auctoritate salutariter precetur. Quod si idem adesse utcunque nequeat, nemo te ad id muneris aptior, nemo hoc dignior honore: nisi forte officia humanitatis tuae, cuidam alteri Praesuli detulerint hac in celebritate principatum.

Ne demum benevolentiae Nostrae testimonium iis desit, qui tecum adlaborant sollemnibus apparandis, apostolicam benedictionem, caelelestium conciliatricem munerum, cum tibi, venerabilis Frater, tum illis omnibus peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XIII martii MCMXVI, Pontificatus Nostri anno secundo.

BENEDICTUS PP. XV

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SUPREMA SACRA CONGREGATIO S. OFFICII

I

DECRETUM

CIRCA IMAGINES EXHIBENTES BEATISSIMAM VIRGINEM MARIAM INDUTAM VESTIBUS SACERDOTALIBUS.

Cum recentioribus praesertim temporibus pingi atque diffundi coepissent imagines exhibentes Beatissimam Virginem Mariam indutam vestibus sacerdotalibus, Emi ac Rmi DD. Cardinales Inquisitores Generales, re diligenter perpensa, fer. IV, die 15 ianuarii 1913, decreverunt: « imaginem B. M. Virginis vestibus sacerdotalibus indutae esse reprobandam ».

Feria vero IV, die 29 martii 1916, huiusmodi Decretum publicandum mandarunt.

Datum Romae, ex aedibus S. Officii, die 8 aprilis 1916.

Aloisius Castellano, *S. R. et U. I. Notarius.*

II

DECRETUM

DECLARATUR DUBIUM CIRCA INDULGENTIAM CHRISTIANAE SALUTATIONIS: « LAUDETUR IESUS CHRISTUS ».

Andreas archiepiscopus Leopoliensis Ruthenorum Supremae S. Congregationi S. Officii sequens proposuit dubium: « Christiana salutatio « *Laudetur Iesus Christus* habet, praeter indulgentias tempore vitae, « etiam indulgentiam plenariam hora mortis, si is, qui consuevit salu- « tationem hanc in vita usurpare, in hora mortis SS. Nomen Iesu saltem « corde, si non potest ore, invocaverit. Quaeritur igitur, num ad istam

« indulgentiam in hora mortis lucrandam, etiam tamquam conditio « pertineat, ut moribundus mortem tamquam peccati stipendium de « manu Domini patienter sustineat? ».

Emi DD. Cardinales Generales Inquisitores, feria IV, die 12 aprilis 1916, responderunt: « Observentur opera praescripta, prout descripta « inveniuntur in *Raccolta di orazioni*, etc., a S. Congr. Indulgentiarum « approbata die 23 iulii 1898, eodem anno edita, pag. 54, n. 36 ».

Et feria V, die 13 aprilis 1916, Ssmus D. N. D. Benedictus div. prov. Pp. XV, in audientia R. P. D. Adsessori S. Officii impertita, supra relatam dubii solutionem Emorum Patrum ratam habuit et confirmavit.

R. Card. Merry del Val, *Secretarius.*

L. ✠ S.

D. Pasqualigo, O. P., *Comm. Gen. S. O.*

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I

DECRETUM

CIRCA QUASDAM CHOREAS IN STATIBUS FOEDERATIS AMERICAE SEPTENTRIONALIS ET IN REGIONE CANADENSI.

Elapso saeculo, in foederatis Americae septentrionalis Statibus usus incoeperat catholicas familias convocandi ad choreas quae per multas noctis horas cum conviviis aliisque solatiis protrahi consueverant. Cuius rei ea dabatur ratio et causa, quo scilicet catholici se mutuo cognoscerent et amoris caritatisque vinculis intimius unirentur, simulque ut subsidia pro hoc illove pio opere necessaria compararentur. Qui autem conventus indicere eisque praesidere solebant, praesides plerumque erant alicuius pii operis, et non raro ipsi ecclesiarum rectores vel parochi.

Verum Ordinarii locorum, quamvis de recto fine eorum qui has choreas promovebant non dubitarent, nihilominus damna et pericula inolitae praxis perspicientes, sui officii esse censuerunt eas proscribere: et ideo in can. 290 plenarii Concilii III Baltimorensis haec statuerunt: « Mandamus quoque ut sacerdotes illum abusum, quo convivia parantur

« cum choreis (*balls*) ad opera pia promovenda, omnino tollendum « curent ».

Ast, ut in humanis saepe accidit, quae iustissime sapienterque ab initio iussa fuerant, paullatim in oblivionem venire coeperunt, et chorearum usus denuo invalescere, imo et in proximam Canadensis dominii regionem diffundi.

Quae cognoscentes Emi S. C. Consistorialis Patres, auditis pluribus locorum Ordinariis, et re multo cum studio examini subiecta, censuerunt, standum omnino esse sanctionibus a Concilio Baltimorensi III statutis: et, probante SSmo D. N. Benedicto PP. XV, decreverunt, sacerdotes quoslibet sive saeculares sive regulares aliosque clericos prorsus prohiberi, quominus memoratas choreas promoveant et foveant, etiamsi in piorum operum levamen et subsidium, vel ad alium quemlibet pium finem; et insuper clericos omnes vetari, quominus hisce choreis intersint, si forte a laicis viris promoveantur.

Hoc autem decretum publici iuris fieri et ab omnibus religiose servari Summus Pontifex iussit, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis Consistorialis, die 31 martii 1916.

✠ C. Card. De Lai, Ep. Sabinen., *Secretarius.*

L. ✠ S,

† Thomas Boggiani, Archiep. Edessen., *Adsessor.*

II

DECLARATIO

CIRCA CLERICALIS VESTIS USUM IN REGIONE CANADENSI

A plenario Concilio Quebecensi duae clericales vestes recognitae sunt: altera talaris, quae proprior clericis est, et communi lege in sacris functionibus unice adhibenda iubetur; altera brevior, quae, si nigri coloris sit, ad genua usque protendatur et cum collari romano iuncta, a Patribus Quebecensibus pro civili usu admissa fuit, et qua clericis propria hisce in locis passim agnoscitur.

Additum quoque fuit circa usum harum vestium morem loci servandum esse.

Iamvero quum in praesenti dubia ac dissensiones quaedam orta sint circa hoc alterum praescriptum, nonnulla colligere oportet quae ad rectam legis intelligentiam et ad pacem servandam expediant.

Sacra Tridentina Synodus circa ecclesiasticas vestes, utique pro civili usu, haec sanxit: « Etsi habitus non facit monachum, oportet tamen « clericos vestes proprio congruentes Ordini semper deferre, ut per « decentiam habitus extrinseci, morum honestatem intrinsecam osten- « dant; tanta autem hodie aliquorum inolevit temeritas religionisque « contemptus, ut propriam dignitatem et honorem clericalem parvi pen- « dentes, vestes etiam publice deferant laicales, pedes in diversis ponentes, « unum in divinis, alterum in carnalibus; propterea omnes ecclesiasticae « personae, quantumcumque exemptae, quae aut in sacris fuerint, aut « dignitates, personatus, officia aut beneficia qualiacumque ecclesiastica « obtinuerint, si postea quam ab episcopo suo, etiam per edictum publi- « cum, moniti fuerint, honestum habitum clericalem, illorum Ordini ac « dignitati congruentem, et iuxta ipsius episcopi ordinationem et man- « datum non detulerint, per suspensionem ab Ordinibus, ac officio et « beneficio, ac fructibus, reditibus et proventibus ipsorum beneficiorum; « nec non, si semel correpti, denuo in hoc deliquerint, etiam per privatio- « nem officiorum et beneficiorum huiusmodi coërceri possint, et debeant, « Constitutionem Clementis V, in Concilio Viennensi editam, quae incipit « *Quoniam,* innovando et ampliando ». [1]

Proprium itaque et nativum Ordinarii ius est intra limites a sacra Tridentina Synodo statutos, constabilire modum et formam clericalis vestitus pro sua cuiusque dioecesi. Quo iure usi sapienter sunt Patres Quebecenses, dum duas in toto Canadensi dominio vestes probaverunt et statuerunt.

Aliud vero Concilii praescriptum circa alterutrius vestis usum, hoc est, morem servandum esse qui actu in loco viget, ceu facile quisque intelligit, non est nec esse potest absolutum et perpetuum, sed natura sua conditionatum et transitorium. Mores scilicet, temporum decursu novisque supervenientibus adiunctis, mutationibus obnoxii evadere possunt. Quo eveniente, expedit ut etiam vestis, quaecumque demum sit, novis aptetur moribus et conformetur, dummodo semper ecclesiastica.

Supponi autem nequit Concilium voluisse hac in re, per se minoris momenti et fluxa, nativum Ordinariorum ius auferre vel circumscribere: id namque neque prudens, neque sapiens fuisset.

[1] Conc. Trid., Sess. XIV, c. 6, *de Ref.*

Quibus consideratis, Sacra haec Congregatio, cohaerenter ad litteras die 5 maii 1914 iam datas, censuit:

1. Usum in dioecesi vigentem circa clericales vestes mutari sine causa non debere: iustam tamen libertatem singulis Ordinariis esse usum illum mutandi, requisito capituli vel consultorum dioecesanorum voto, si nova tempora et adiuncta hoc suadeant, Deo et Apostolicae Sedi dumtaxat rationem reddituris.

2. Clericum a propria dioecesi in aliam migrantem posse ibi vestem dioecesis suae retinere, quamvis diversam ab ea quae in loco est praescripta, dummodo sit una ex duabus a Patribus Quebecensibus probata: idque usquedum domicilium vel quasi domicilium ibidem non ineat.

3. Sicut in ieiunii et abstinentiae lege aliisque similibus fas est peregrinis loci usum sequi, ita pariter salvam esse cuilibet clerico potestatem se conformandi usibus loci ad quem transmigrat, quin ab Ordinario suo hac una de causa reprehendi vel puniri valeat.

Ssmus autem D. N. Benedictus PP. XV resolutionem Em. Patrum ratam habuit et probavit, eamque publici iuris fieri iussit, ut ab omnibus ad quos spectat rite servetur, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis Consistorialis, die 31 martii 1916.

✠ C. Card. De Lai, Ep. Sabinen., *Secretarius.*

L. ✠ S.

† Thomas Boggiani, Archiep. Edessen., *Adsessor.*

III

PROVISIO ECCLESIARUM

Successivis S. Congregationis Consistorialis decretis, SSmus D. N. Benedictus PP. XV has, quae sequuntur, ecclesias de proprio pastore providit scilicet:

28 martii 1916. — Cathedralibus ecclesiis Aeserniensi et Venafranae praefecit R. D. Nicolaum Rotoli.

14 aprilis. — Cathedralibus ecclesiis Calvensi et Theanensi R. D. Calogerum Licata.

27 aprilis. — Titulari episcopali ecclesiae Letensi R. P. D. Carolum Reth, praelatum domesticum S. S., canonicum cathedralis ecclesiae Augustanae Vindelicorum, quem constituit auxiliarem Rmi Episcopi Augustani.

27 aprilis 1916. — Titulari episcopali ecclesiae Echinensi R. D. Eduardum Gimbert, gubernatorem ecclesiasticum in civitate, cui nomen *Valparaiso,* in ditione Cilena.

28 aprilis. — Cathedrali ecclesiae Guayaquilensi R. P. D. Andream Machado, e Societate Iesu, hactenus Episcopum Bolivarensem.

29 aprilis. — Metropolitanae ecclesiae Olindensi R. P. D. Sebastianum Leme da Silveira Cintra, hactenus Episcopum titularem Orthosiensem.

4 maii. — Cathedrali ecclesiae Amazonum R. P. D. Ioannem Irenaeum Joffily, hactenus episcopum titularem Sufetulensem.

SACRA CONGREGATIO DE DISCIPLINA SACRAMENTORUM

I

PRAESUMPTAE MORTIS CONIUGIS

Species facti. - Mulier P. N. matrimonium die 9 iulii 1879 contraxit cum T. R. Maxima concordia viguit inter sponsos, qui, postquam in duobus locis cuiusdam amplae regionis Americae commorati sunt, se contulerunt W. in eadem regione, ubi vir T. R. in ferreis fodinis, ut faber ferrarius, addictus fuit. Anno 1890 mulieri, quae tunc oppidum M. petierat ad suos parentes invisendos, pluries vir eius scripsit, addito etiam consilio ut aliquandiu illic remaneret, donec videlicet ipsorum filioli ad Sacram Synaxim primitus suscipiendam parati essent; locus enim W., in quo residebant, templo carebat. In postrema epistola vir uxori nuntiavit se quoque esse proxime migraturum in locum R., ut suos propinquos inviseret; verum in hunc locum - testibus iisdem propinquis - nunquam pervenit. Immo ex eo tempore (anno 1890) neque testes, neque uxor quidquam de viro audiverunt, etsi plurima in ipso perquirendo opera consumpta fuerit.

Cum autem mulieri, de vita mariti iam desperanti, nova interim occasio nubendi se obtulisset, supplicem libellum Ordinario ipsa porrexit ad facultatem impetrandam secundas nuptias ineundi causa. Episcopus rem exposuit huic S. Congregationi, quae eidem rescripsit: « Ordinarius procedere non dedignetur ad normam Instructionis S. Offi-

« cii *Matrimonii vinculo* an. 1868 ». Verum, expletis investigationibus, cum Ordinarius iudicium ferre non auderet, acta processus ad hanc S. Congregationem misit.

Argumenta. - In casu exposito desunt utique probationes directae, siquidem nemo comparuit qui de viri morte tamquam testis vel ocularis vel auricularis testimonium proferre potuerit. Verum talia concurrunt adiuncta et circumstantiae, quae, simul collecta, maximam probabilitatem seu moralem certitudinem exhibent praesumptae mortis. Et

1) ipse disparuit anno 1890, scilicet a vigintiquinque et amplius annis, quin vel minimum de ipso resciri potuerit, etsi uxor et propinqui et Societas Fodinae Ferrariae, cui ille tamquam opifex addictus erat, nihil intentatum reliquerint ad eum reperiendum.

2) Rationabiliter praesumi nequit virum voluisse familiam deserere. Ipse enim uxorem, liberos et parentes continuo prosequebatur amore. « Felices - sic deposuit mulier in processu ecclesiastico sub « iuramenti vinculo - in nostro matrimonio vivebamus. Deus tres filios « nobis elargitus est, quos maritus meus maxime diligebat ». Huius dilectionis signa indubia habentur in epistolis ab eo uxori conscriptis, in quarum postrema ipse nuntium dabat proximi sui itineris in locum R. ad suos parentes invisendos. Iamvero in praefatum locum R. - testibus iisdem propinquis - nunquam pervenit; neque de viro deinceps quidquam auditum est. Ad excludendam insuper hypothesim desertionis familiae maxime confert factum, in actis relatum, quod scilicet vir, minime dives, domum suam in loco W. deseruit supellectilibus instructam, quin inde secum quidquam abduxerit. Hoc satis aperte manifestat eiusdem voluntatem eo redeundi cum uxore et filiis.

3) Animadverti insuper debent pericula quae in illis Americae regionibus viro impendebant, dum iter peragebat. Ex actis enim processus apparet ad petendum locum R., in quo viri parentes exstabant, ipsum transfretare debuisse magnum lacum. Nil ergo mirum si praedictus faber ferrarius, affectus in brachio aliqua infirmitate, deditus vino et liquorum potionibus, uti testes referunt, in ipso itinere aliquo infortunio perierit.

4) Nec defuerunt in illis regionibus tum privatae tum publicae inquisitiones ad ipsum inveniendum, quae nullum sortitae sunt effectum. In ipsis etiam regestis carcerum requisitum est eius nomen et cognomen, sed incassum. Unde

5) communis exorta est persuasio in iis locis fabrum ferrarium diem supremum obiisse causa alicuius infortunii, quin familiae quid-

quam patefacere potuerit. Et revera ex adiunctis nulla alia causa tam diuturnae ipsius absentiae rationabiliter assignari potest.

6) Rm̃us Ordinarius acta processus remittens et amplum reddens testimonium de honestate et veracitate mulieris, suam profert favorarabilem opinionem super praesumptam viri mortem.

Em̃i ac Rm̃i Patres huius S. Congregationis, in generali conventu habito die 25 februarii nuper elapsi, omnibus mature perpensis, proposito dubio: *An oratrici P. N. permitti possit transitus ad alias nuptias in casu,* respondendum censuerunt: *affirmative.*

† Aloisius Capotosti, Ep. Thermen., *Secretarius.*

II

IRREGULARITATIS

Ab hac Sacra Congregatione de disciplina Sacramentorum quaesitum est, quomodo locorum Ordinari se gerere debeant:

1) si qui clerici, sacris vel presbyteratus, vel diaconatus, vel subdiaconatus Ordinibus initiati, praesenti bello, contracta ex defectu corporis irregularitate, excedant, et ut ab hac irregularitate ad susceptos exercendos Ordines, vel etiam ad superiores recipiendos dispensentur, postulent;

2) si qui maioribus Ordinibus nondum initiati praesenti bello, pariter contracta ex defectu corporis irregularitate, excedant, et ut ab hac irregularitate ad sacros recipiendos Ordines dispensentur, postulent.

Haec Sacra Congregatio, re mature perpensa, et facta de universis Ssm̃o Dn̄o Nostro Benedicto PP. XV relatione, respondit:

Ad I. Recurratur in singulis casibus.

Ad II. Non expedire ut promoveantur.

Datum Romae, ex aedibus huius S. Congregationis, die 3 aprilis 1916.

PHILIPPUS CARD. GIUSTINI, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Aloisius Capotosti, Ep. Thermen., *Secretarius.*

SACRA CONGREGATIO RITUUM

TAURINEN.

DECRETUM BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS SERVAE DEI ALOISIAE BORGIOTTI, CONFUNDATRICIS SORORUM A IESU NAZARENO.

In civitate Taurinensi et in paroecia Metropolitanae Ecclesiae S. Ioannis, die 16 februarii an. 1802, e legitimis coniugibus Augustino et Clara Fiandri orta est Serva Dei Aloisia Borgiotti. Inter domesticos parietes cum primis christianae Fidei rudimentis, pietatem didicit, praesertim a genitrice, quae in infantula peculiares miserationis affectus in Dominicam Passionem admirata est. Quod ceteris monialibus in magna rerum perturbatione acciderat, id quoque obtigit monialibus discalceatis B. Mariae Virginis a Monte Carmelo, quae e suis aedibus expulsae suorumque bonorum spoliatae, Augustam Taurinorum se confugerunt. Illic ad scientiam et religionem simulque ad opera muliebria scholam pro selectis puellis instituerunt, inter quas filiolam suam Aloisiam optimi parentes adnumerari voluerunt. Sub hac recta disciplina haud paucos edere fructus aliosque uberiores portendere visa est puella. Tum Christi Domini passionem et Deiparae Virginis dolores Ipsa frequenter ac devote recoluisse perhibetur, praecipue in exercitio *Viae Crucis* quod feria quaque sexta puellis et magistris peragere moris erat. Quum autem moniales in pristinas aedes redire potuerint, et Dei Famula earum schola et consuetudine haud amplius frueretur, curisque domesticis, ad fratrum sororumque minorum educationem reique familiaris administrationem, absorpta esset, aliquantum molestiis animique angoribus confectam se demonstravit. Verum, divina opitulante gratia, quam Ipsa precibus, poenitentiis lacrimisque sibi promeruit, quantocius liberata et ad pristinum fervorem conversa, validioribus viribus ad altiora contendit. Vertente enim anno 1834, Piae Sodalitati vulgo *Delle Umiliate* nomen dedit eiusque sodalis ac subpriorissa sedula et prudens usque ad obitum extitit. Finis Instituti erat, initio pauperes in nosocomio S. Ioannis visitare eisque ministerio et eleemosynis subvenire, postea, omissa nosocomii visitatione, infirmos domi degentes verbo et stipe reficere atque subsidia dotalia in egenas puellas quotannis erogare. Aliis quoque sodalitiis se adscripsit, utilemque praebuit operam

Aloisia, scilicet iis quae nuncupantur a Ssmo Sacramento - a Deipara Perdolente - a Sacra Suppellectili - a Matronis de Misericordia, cui postremae Societati aedem in paroecia S. Caroli suis impensis comparavit. Ast Deus Famulam suam ad maioris momenti Institutum vocavit, quod prius a Passione, postea a Iesu Nazareno nomen habuit. Augustae Taurinorum Marcus Antonius Durando, sacerdos e Congregatione Missionis, pro adsistentia et cura domi aegrotantium, anno 1865 illud fundaverat. Eodemque anno in finem vergente, sororibus Instituti uti magistra et superiorissa praeposita fuit Aloisia, quae eiusmodi munus per octo annos usque ad vitae exitum recte prospereque gessit, proposito semper sibi ac sororibus ad praesidium et exemplum Iesu Nazareno eiusque ineffabili caritate specialiter erga infirmos, cum frequenti et devota laude ac salutatione : *Sia lodato Gesù Cristo!* Postquam vero Famula Dei ad septuagesimum aetatis annum pervenisset, infirma saepe valetudine laborans, austeritatibus etiam debilitata, ad extrema deducitur. Tum, ingravescente morbo, Ecclesiae sacramentis roborata et Summi Pontificis benedictione recreata, dum sorores Instituti circa lectum lugentes ad vitae sanctitatem hortatur et matris affectu complectitur, oculis in imagines Iesu Crucifixi et Mariae Perdolentis coniectis, placide e vita discedit, die 23 februarii an. 1873. Mox solemnibus exsequiis persolutis, Eius exsuviae in communi coemeterio depositae sunt; quae postea an. 1905 ad Ecclesiam Visitationis translatae, apud altare Ssmi Crucifixi adhuc quiescunt. Interim sanctitatis fama quam Aloisia vivens sibi adepta fuerat, post obitum non solum apud sacerdotes Missionis et sorores Nazarenas, sed etiam intra et extra civitatem et archidioecesim Taurinensem magis in dies adeo clarescere visa est, ut super ea Processus Ordinarius informativus in ecclesiastica Curia Taurinensi institutus sit. Quo expleto et Romam ad Sacram Rituum Congregationem delato, quum, praehabito iudicio scriptorum Servae Dei attributorum, nihil obstaret quominus ad ulteriora procedi posset, instante Revmo Dño Raphaële Ricciardelli, Congregationis Missionis procuratore generali et Causae postulatore, attentisque litteris postulatoriis quorumdam Emorum S. R. E. Cardinalium, plurium Rmorum Sacrorum Antistitum necnon Praepositorum generalium Ordinum seu Congregationum, aliorumque illustrium virorum ac mulierum, rogantibus praesertim Antistita et Sororibus Instituti a Iesu Nazareno, erga optimam matrem et confundatricem amore ac aestimatione permotis, infrascriptus Cardinalis Antonius Vico, loco et vice Emi et Rmi Dni Cardinalis Sebastiani Martinelli, S. R. C. Praefecti et eiusdem Causae Ponentis, in ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis comitiis subsignata die ad

Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: *An sit signanda Commissio introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Emi ac Rmi Patres sacris tuendis ritibus praepositi, post relationem ipsius infrascripti Cardinalis proponentis, audito voce ac scripto R. P. D. Angelo Mariani, Sanctae Fidei Promotore, omnibus maturo examine perpensis, rescribendum censuerunt: *Signandam esse Commissionem introductionis Causae, si Sanctissimo placuerit.* Die 11 aprilis 1916.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino nostro Benedicto Papae XV, per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Pro-Praefectum, relatione, Sanctitas Sua Rescriptum eiusdem Sacrae Congregationis ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem introductionis Causae Servae Dei Aloisiae Borgiotti, Confundatricis Instituti Sororum a Iesu Nazareno, die 12, eisdem mense et anno.

A. Card. Ep. Portuen. et S. Ruf., *S. R. C. Pro-Praefectus.*

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE SEMINARIIS ET DE STUDIORUM UNIVERSITATIBUS

DUBIA

CIRCA MOTU PROPRIO « DOCTORIS ANGELICI » ET CIRCA XXIV THESES PHILOSOPHICAS A S. CONGREGATIONE STUDIORUM RECOGNITAS ET PROBATAS.

Cum Summus Pontifex Pius X, fel. rec., Motu Proprio *Doctoris Angelici,* edito die XXIX iunii MCMXIV, praescripserit ut in Universitatibus, magnis Lyceis, Collegiis, Seminariis, Institutis quae habent ex Apostolico Indulto potestatem gradus academicos et lauream in Sacra Theologia conferendi, Summa Theologica Sancti Thomae tamquam textus habeatur, et cum Sacra Studiorum Congregatio vigintiquatuor theses philo-

sophicas, sibi ad examen propositas, germanam S. Thomae doctrinam continere, die XXIX iulii eiusdem anni, declaraverit, sequentia dubia ad hanc S. Congregationem de Seminariis et Studiorum Universitatibus delata sunt:

I. Utrum Summa Theologica S. Thomae habenda sit in Scholis de quibus supra, uti textus consultationis, vel uti textus praelectionum, saltem quoad partem scholasticam?

II. Utrum omnes vigintiquatuor theses philosophicae, a Sacra Studiorum Congregatione probatae, germanam S. Thomae doctrinam revera contineant, et, in casu affirmativo, utrum imponi debeant Scholis Catholicis tenendae?

His dubiis Emi ac Rmi DD. Cardinales huius S. Congregationis, in plenario coetu, habito diebus XXII et XXIV, mense februario huius anni, ita respondendum censuerunt:

Ad I. Summa Theologica S. Thomae habenda est uti textus praelectionum quoad partem scholasticam quaestionum; ita scilicet ut, una cum aliquo textu, qui ordinem logicum quaestionum indicet et partem positivam contineat, habeatur prae manibus et explicetur Summa Theologica quoad partem scholasticam.

Ad II. Omnes illae vigintiquatuor theses philosophicae germanam S. Thomae doctrinam exprimunt, eaeque proponantur veluti tutae normae directivae.

Die XXV, eodem mense eodemque anno, SSmus Dominus Noster Benedictus PP. XV, in audientia infrascripto Secretario impertita, sententiam Emorum Patrum suprema sua auctoritate ratam habuit et confirmavit.

Datum Romae, die VII martii, in ipso festo S. Thomae, an. MCMXVI.

CAIETANUS CARD. BISLETI, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Iacobus Sinibaldi, Ep. Tiberien., *Secretarius.*

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

PARISIEN.

NULLITATIS MATRIMONII (CHARRIER-GODET)

Benedicto PP. XV feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno secundo, die 4 novembris 1915, RR. PP. DD. Guilelmus Sebastianelli, Decanus, Ponens, *Seraphinus Many et Ioannes Prior, Auditores de Turno, in causa* Parisien. - Nullitatis matrimonii *inter* Eduardum Charrier, *repraesentatum per legitimum procuratorem Rev. Ieremiam Rossi, advocatum, et* Bertham Godet, *interveniente et disceptante in causa vinculi Defensore ex officio, sequentem tulerunt definitivam sententiam.*

Eduardus Charrier septemdecim annos natus, Lutetiam Parisiorum petiit, ut sibi victum aliquo modo compararet. Eius amita Maria Godet primo iuvenem apud condimentarium quemdam collocavit, deinde in domum suam recepit, ut literis vacaret et magister fieret in publicis scholis. At malo fato pro Eduardo; amitae enim filia nomine Bertha amore in consobrinum correpta, vehementer optabat cum illo matrimonio iungi. Eduardus, licet ab initio propositis nuptiis reluctans, postea votis cessit consobrinae, et die 2 iulii 1892 matrimoniale foedus in parochiali ecclesia loci « Aubervilliers » initum fuit. Insimul sponsi cohabitarunt per quindecim annos et quatuor susceperunt filios. Hoc tamen tempore non defuerunt dissensiones et iurgia; ac variis vicibus vita coniugalis, ad tempus tamen, interrupta fuit. Tandem, separatione inter sponsos mutuo consensu et definitive inducta, sponsus die 30 maii 1910 Curiam Parisiensem adivit, ut suum matrimonium cum Bertha nullum declararetur tum propter amentiam mulieris, tum propter metum sibi illatum a consobrinis. Verum, cum actor deinde primum nullitatis caput dereliquerit, Iudices Parisienses secundum tantummodo caput perpendentes, edixerunt non satis constare de nullitate matrimonii in casu. Ab hoc responso ad H. S. O. provocavit Eduardus, et hodie causa iterum proponitur sub consueta formula dubii: *An constet de nullitate matrimonii in casu?*

Ad ius quod attinet, Patres adnotarunt Alex. III in cap. 15 *De sponsalibus et matrimoniis* decrevisse contrahentes immunes esse debere

a qualibet vi et metu: quod tamen intelligendum est de metu gravi, relative saltem ad illum, qui metum patitur. Metus enim levis facile spernitur, et si coniugia irritaret, nimias secumferret perturbationes in societate civili et religiosa. Si autem quaeratur, quinam metus revera sit gravis, idem Alex. III in capite finali eiusdem tituli et Inn. III in cap. 4, *De iis, quae vi metusve causa fiunt,* respondent eum esse, qui cadit in constantem virum. Quare metus gravis ita incutiatur oportet, ut sub eius influxu viri etiam prudentis et constantis mens trepidet, nec consilii sui plena sit domina. Quod iuxta Sanchez locum habet si quinque verificentur conditiones, quas tamen Em̃. Gasparri ad duas optime revocat: « Scilicet ut malum instans, vel futurum sit grave « pro illa persona, quae timet, et ut haec persona persuasum habeat « illud malum sibi revera imminere » (*De matrim.,* tom. II, n. 940, edit. tertiae). Ulterius metus non praesumitur, sed ab allegante probari debet, et satis probatus censetur, quoties testium depositiones, adminicula, coniecturae et praesumptiones in animo iudicis prudentem persuasionem et moralem certitudinem de eius existentia gignere possunt. « Quis- « nam enim hic et nunc sit iustus metus... ad irritandum actum suffi- « ciens... et coniecturarum qualitas visque probandi iudicis relinquitur « dispositioni et arbitrio » (Reinffenstuel, lib. I, cap. XL, n. 79).

Ad factum quod spectat. - I. Eduardus Charrier in supplici libello et in responsione ad nonam interrogationem affirmat se matrimonium contraxisse sub influxu metus. Hoc pariter asserunt testes. Ita Methildis Bisiaux: « J'estime que la famille Godet a absolument circonvenu le « jeune homme et la pression exercée sur lui était certainement de « nature à le contraindre au mariage ». Renatus Meynier: « Tout ce que « l'on m'a dit me donne la conviction que Mr Charrier, étant très jeune, « a pu être, en effet, l'objet d'une pression qui l'a amené à un mariage « auquel ne tenait pas du tout ». Ioanna Le Merdy: « Je ne sais rien que « puisse établir la contrainte, bien que j'ai des présomptions graves de la « supposer, d'après tout ce que j'ai appris par Mr Charrier ». Hyacinthus pariter Le Merdy: « D'après tout ce que j'ai entendu dire, et ce que « j'ai vu par moi-même à partir de 1895, je reste persuadé que la « famille Godet a circonvenu Mr Charrier... pour l'amener à épouser « Mlle Godet ». Maria Berthelot: « D'ailleurs, dans le voisinage on ne se « gênait pas pour dire que Mr Chenier était forcé d'épouser Mlle Godet ». Iosepha tandem Meynier: « Mon impression est que la famille Godet, et « surtout la grand'mère, a circonvenu Mr Charrier pour l'amener au « mariage ». Verum allatas omnes depositiones DD. Patribus visum est

nimis generales esse, et simpliciter referre vel deponentium opinionem vel quod ipsi ab aliis audierunt, quod satis non est ad metum probandum, praesertim si attendatur in tabulis alias reperiri depositiones contrarias, quae maiorem fidem merentur, utpote ab illis factae, qui sponsos iam a pluribus annis ante matrimonium cognoverunt et celebrationi nuptiarum interfuerunt. Sic Sophia Moulin: « Je ne puis donc pas m'imaginer qu'on « ait exercé une pression sur le jeune homme pour l'amener à ce ma- « riage ». Et Amatus Petrus Vincent: « Il n'y a eu de la part de la famille « Godet ni menaces, ni violences, ni rien de semblable ». Aliis demum omissis, Aloysia Gauben: « La famille Godet n'a pas circonvenu le jeune « homme pour l'amener à épouser Mlle Godet... Il ne faut pas connaître « Mr Charrier pour oser dire qu'il a pu être l'objet de menaces ou de vio- « lences. Est-ce possible? Il était plutôt homme à battre qu'a se laisser « battre ». Hinc in themate metus asseritur quidem, sed non probatur.

II. Adiuncta matrimonii praetensum metum excludunt, aut ad minus in dubium revocant. Etenim, *a*) ante matrimonium ex omnibus testibus iudicialiter excussis, una est Methildis Bisiaux, quae asserit: « La jeune « fille aimait beaucoup Mr Charrier, mais le jeune homme ne repondit « pas à ses sentiments », cum alii contrarium testentur. Requidem vera sponsa deponit: « Nous nous donnions les marques habituelles d'affec- « tion, mais dans la suite avec moins d'empressement qu'au commen- « cement ». Et sponsae mater: « Peu de temps après il commença à me « dire qu'il désirait épouser ma fille; je lui fis toutes les observations « possibles. Néanmoins il fallut céder, d'autant que ma fille de son coté « le désirait. Les deux jeunes gens échangèrent donc leurs promesses « et je présentai partout Mr Charrier comme mon future gendre. C'était « plusieurs mois avant le mariage. Et pendant ce temps-là ils n'ont pas « cessé de se vouloir mutuellement bien ». Item de reciproca benevolentia et amore Eduardum inter et Bertham fidem faciunt quamplurimi testes, quorum duos tantum citamus. Sophia Moulin haec deponit: « Chaque fois « que j'ai vu les fiancés avant leur mariage, ils paraissaient jaloux l'un « de l'autre, autant l'un que l'autre ». Et Aloisia Fruk: « Les deux futurs « se plaisaient beaucoup, et se rejouissaient d'être l'un à l'autre ..... « Mr Charrier était très fier d'épouser une institutrice, et Mlle Godet de « son côté aussi était très heureuse ». Ex quibus scatet Eduardum, tempore, quod praecessit matrimonium, nullum signum dedisse, quod indicaret coactionem aut repugnantiam ad nuptias ineundas cum Bertha.

b) Adveniente die matrimonii, omnia rite et regulariter expleta fuerunt coram parocho et coram magistratu civili: « Il (testatur mater « sponsae) s'est comporté, ce jour-là, comme un mari content, joyeux.

« Il a dansé, chanté avec entrain. Jamais il m'a laissé entendre qu'il « se fût considéré comme contraint ou dénué de liberté ». Idem deponit Sophia Moulin: « Le mariage a été célébré à l'église d'Aubervilliers... « J'y assistais... Les deux époux paraissaient très heureux, ils ont été « certainement fort contents de prononcer le " oui „ sacramentel ». Eadem habent Aloisia Fruk, Amatus P. Vincent et M. Clotildis Vincent, quae postrema ait: « Le mariage a été célébré à Aubervilliers. J'y assistais... « Les deux mariés étaient très contents. Quand nous sommes arrivés au « restaurant, Mr Charrier s'est retourné vers moi et, faisant allusion aux « services, que je lui avais rendus en m'occupant de son trousseau, il me « dit: " Mme Vincent, c'est grâce à vous que nous sommes mariés aujour- « d'hui, sans vous, nous ne serions pas là, je ne l'oublierai jamais „ ». Neque in contrarium afferri possunt verba patris Eduardi deponentis: « Le mardi matin, jour de mariage, au moment de partir pour l'église, « mon fils ne parut pas. Il s'était enfermé dans sa chambre, et ce n'est « qu'après une heure et demie d'attente qu'on se décida à marcher... « A l'église je remarquais très bien que mon fils eut beaucoup de peine « à murmurer un " oui „ que personne n'entendit «. Etenim quod testis secundo loco asserit, opponitur depositioni aliorum testium, qui praesentes fuerunt caeremoniae religiosae. Quod autem Eduardus, ipso mane celebrationis matrimonii, moras posuerit, ita ut invitati ad nuptias ipsum expectare debuerunt per horam et dimidium, hoc tribuendum est vel indoli valde mutabili Eduardi, vel levitati animi, praesertim quia intelligebat se nimia iuvenili aetate matrimonium contrahere, vel tandem curae et studio, ut elegantiorem se redderet in caeremonia nuptiali, prouti refert M. Clotildis Vincent: « Mon fils était garçon d'honneur... « Il finit par monter dans sa chambre, où il le trouva, une serviette « sur le dos, en train de se faire friser par la femme de ménage. " Vite, « lui dit mon fils, vite, tout le monde vous attend „. " Ah, repliqua « Mr Charrier, c'est que je veux être chic pour le jour de mon mariage „ ».

c) Celebrato matrimonio, novi coniuges sat bene se habere videbantur, quod sic narrat pater actoris: « Au commencement du mariage je « croyais que tout allait bien. Ils sont venus plusieurs fois tout les « deux à la Venie. Elle s'emportait souvent, mais lui ne disait rien, il « sortait à la porte, et tout était fini ». Vita autem communis, licet bis aut ter paucis mensibus interrupta, ad quindecim annos, uti in specie diximus, protracta est et quatuor liberi inde fuerunt procreati. Definitiva separatio non sponso, sed sponsae tribui debet; dicit enim Eduardus: « Ma femme à profité de mon absence pour me tromper odieuse « ment, et me quitter définitivement ».

III. Admisso etiam, quod Eduardus non omnino libere nuptias iniverit, Patres dixerunt in casu metum non fuisse gravem. Et certe quaestio institui non potest de metu reverentiali. Cum enim iste metus sit existimatio mali, quod timemus ab iis, in quorum potestate sumus, Eduardus nullo modo et titulo erat sub potestate consanguinearum, in quarum domo conversabatur. Pater quidem Eduardi, Eugenius Charrier, rogaverat consobrinam suam dñam Godet, ut tantisper advigilaret super filium; dicit enim in responsione ad 12 interr.: « Dans un de mes voya-« ges à Paris j'ai recommandé en effet à ma cousine, la mère de Mlle « Godet, de veiller un peu sur mon fils. J'avais confiance en elle ». Sed, uti patet, haec petitio modicae vigilantiae non erat, nec esse poterat, delegatio patriae potestatis aut constitutio tutoris. Res itaque est de metu ordinario.

Inspecto libello introductivo iudicii et attentis actoris depositionibus causa timoris, « au point de vue morale », fuit continua pressura ex parte matris et aviae sponsae; « au point de vue physique » fuerunt minae Berthae, quae mortem tum sibi, tum Eduardo intulisset, si matrimonium sequutum non fuisset.

Verum relate ad pressuras, nec mater Berthae nec avia unquam minas Eduardo intulerunt, nec unquam erga eum vim adhibuerunt: imo non constat ex actis eas reprehensionibus, iurgiis, verbis in ira prolatis Eduardum ad matrimonium impulisse, quod actor ipse confitetur in suo interrogatorio ad 11: « La mère et la grand'mère ne me faisaient pas « de menaces, mais me circonvenaient en me prenant par les senti-« ments ». Agitur ergo de circumventionibus, consiliis ac suasionibus, quae graviter animum turbare nequeunt et facile contemnuntur. Testis Hyacinthus Le Merdy, in sua relatione diei 3 ianuarii anni 1911 ad officialem Parisiensem, loquitur de metu alterius generis Eduardo a matre sponsae incusso: « Mme Godet, quelques temps avant le mariage, « a enfermé sa fille avec Mr Charrier dans la même chambre, menaçant « ensuite celui-ci de dénonciation s'il se refusait à l'union projetée ». Verum in primis adnotandum est testem Le Merdy non esse de visu, sed de auditu, cuiusdam nempe officialis municipii, cuius nomen non memorat, deinde factum ipsum referunt etiam Methildis Bisiaux et ipse Eduardus, sed de minis altum silentium tenent. Eduardus ita rem narrat: « Une fois même, lorsque, un soir, j'étais couché dans mon lit pliant, au « beau milieu de la nuit, elle (Bertha) eut une crise, et les parents, ne « sachant qu'en faire, la portèrent sur mon lit où on la laissa toute la « nuit. Retenu par un sentiment d'honnêteté, je n'ai pas touché ma cou-« sine; mais cette situation me mettait dans un état très pénible ». Age-

batur ergo non de minis a matre Berthae intentatis, sed de scandalo vitando. Scandalum autem vitari poterat, aut per matrimonium, aut per separationem sponsorum, uti resolutum fuit in Praefectura provinciae: « La Préfecture de la Seine (ait Mme Bisiaux) sur le rapport de l'Ins- « pecteur de l'enseignement Mr Bertrand, mort depuis, fit venir Madame « Godet et la mit en demeure d'avoir à presser la célébration du ma- « riage ou à separer les deux jeunes gens ». Si igitur Eduardus ad amovendum scandalum matrimonium potius elegit, hoc tribuendum est non minis a matre Berthae intentatis, sed voluntati ipsius Eduardi.

Quoad minas « au point de vue physique », refert Eduardus Bertham pluries minitatam fuisse, se sibi necem illaturam, nisi ipse matrimonio consentiret; et inde etiam sequi mortem matris et aviae. « Est-ce « (ait) que je voudrais ainsi avoir trois morts sur la conscience? La fille « se tuera, s'il en est ainsi, et mère et grand'mère n'y resisteront pas. « De fait elles avaient pour cette fille unique un amour incroyable ». Refert pariter pater Eduardi: « Mlle Godet m'a dit elle-même qu'elle s'em- « poisonnerait si elle n'épousait pas mon fils; et je suis certain qu'elle « l'aurait fait. On s'est surtout servi de cette menace pour presser le « mariage ». Sed quod Bertha minitata fuerit se sibi ipsi necem illaturam et inde sequi mortem matris et aviae, hoc causam metus pro Eduardo constituere non poterat, vel ad minus metus aptus non erat ad dirimendum matrimonium. Sufficit quidem ad coniugium irritandum, quod malum, quod timetur, immineat ipsi timenti vel suis; sed 1° Bertha atque Eduardus filii erant consobrinorum; 2° Bertha propter corporis et animi infirmitates haud multum diligebatur ab Eduardo qui fatetur: « J'ai toujours eu de la répulsion pour cette femme (Bertha) »; proinde *sua* dici non poterat. Quod attinet ad mortem matris et aviae, praeterquamquod mere hypothetica erat, non poterat constituere obiectum minarum, sed effectus erat malitiae ipsius Berthae.

Bertha etiam Eduardo mortem minitata est, quod sic narrat Eduardus: « J'ai déjà dit que Mlle Godet voulait m'empoisonner, et s'empoi « sonner elle-même. Ce n'était pas une vaine menace: car une fois elle « a absorbé un flacon de laudanum ... souvent on l'a surprise à préparer « du laudanum ou d'autres drogues dans le verre, qui m'était destiné ». At de his minis haec notari possunt: 1. Ex actis non est iuridice probatum has minas revera fuisse prolatas, aut saltem fuisse serias; nam praeter actorem, tres tantum testes praedictas minas referunt: sed dña Bisiaux et Ioanna Le Merdy huiusmodi minas non cognoscunt nisi ex auditu ab ipso Eduardo, unde ipsarum attestatio reducitur ad depositionem solius Eduardi. Quoad tertium testem, Iosepham nempe

Meynier, haec praefatas minas non cognovit nisi ab anno 1907 et quidem ex auditu a Maria Godet; unde tota probatio reducitur ad dicta Eduardi et matris sponsae; et adnotandum, quod haec in sua depositione de his minis omnino tacet. 2. Etiamsi admittatur Bertham has minas protulisse, non ideo sequitur Eduardum gravem metum passum fuisse; nam his non obstantibus declarare non dubitavit se nunquam matrimonium initurum: « Malgré tout, un jour, je signifiai que je ne me mariais pas ». 3. Tandem has minas Eduardus evitare poterat per fugam. Etenim, quamvis ipse fateatur: « On me séparait de plus en plus des commu- « nications extérieures; j'était surveillé, gardé, presque sequestré »; nihilominus custodia tam arcta non erat, ut non potuerat confugere ad patrem vel ad alios suos consanguineos Parisiis commorantes. Et revera acta referunt eum pluries in vicina domo versatum fuisse, et semel fugam arripuisse, quae tamen definitiva non fuit, quia ultro in domum Godet reversus est. Ex his omnibus patet Eduardum, licet non sine aliquali repugnantia, matrimonium voluisse contrahere cum Bertha, fortasse quia non pauca commoda ex hoc matrimonio sibi oritura noverat, quod testatur pater Eduardi, Eugenius Charrier: « Au fond, mon fils « répugnait à ce mariage. Cependant il me fit remarquer que la situa- « tion de sa cousine institutrice était avantageuse ».

His omnibus rite diligenterque perpensis, Nos infrascripti Auditores de turno, pro Tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, Christi nomine invocato, decernimus, declaramus et definitive sententiamus *non constare de matrimonii nullitate in casu*, et ad propositum dubium respondemus : *Negative*.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium, ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram definitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum canonum, et praesertim cap. 3, sess. XXV, *de Reform.*, Conc. Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 4 novembris 1915

Guilelmus Sebastianelli, *Decanus, Ponens.*
Seraphinus Many.
Ioannes Prior.

L. ✠ S.

Ex Cancellaria, 17 novembris 1915.
Sac. T. Tani, *Notarius.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietti della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

5 aprile 1916. — L'Emo signor cardinale Antonio Vico, *Protettore della Congregazione dell'Adorazione Riparatrice, avente la Casa-madre a Parigi.*

— L'Emo signor cardinale Domenico Serafini, *Protettore del Collegio Americano degli Stati Uniti.*

6 aprile. — L'Emo signor cardinale Giulio Tonti, *Protettore delle Religiose Hermanas de San José, di Buenos Aires.*

— L'Emo signor cardinale Ludovico Billot, *Protettore delle Religiose della Presentazione di Maria, di Viviers.*

— L'Emo signor cardinale Domenico Serafini, *Protettore delle Suore della Croce del Cuore di Gesù, del Messico.*

7 aprile. — L'Emo signor cardinale Diomede Falconio, *Protettore della Venerabile Confraternita dei Devoti di Gesù al Calvario.*

— L'Emo signor cardinale Filippo Giustini, *Protettore del Collegio Irlandese di Roma.*

15 aprile. — L'Emo signor cardinale Domenico Serafini, *Protettore del Collegio Scozzese.*

2 maggio. — L'Emo signor cardinale Filippo Giustini, *Protettore della Arciconfraternita del Ssmo Crocifisso, eretta nella chiesa di S. Marcello in Roma.*

— Mons. Alberto Vassallo di Torregrossa, arcivescovo titolare di Emesa, *Internunzio Apostolico presso la Republica Argentina.*

3 maggio. — L'Emo signor cardinale Michele Lega, *Protettore dell'Istituto delle Figlie del Ssmo Crocifisso.*

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Assistente al Soglio Pontificio:

2 aprile 1916. — Mons. Antonio Adolfo Perez y Aguilar, arcivescovo di San Salvatore.

Protonotari apostolici ad instar participantium:

31 gennaio 1916. — Mons. Baldassarre Scherndl, della diocesi di Linz.
19 febbraio. — Mons. Giuseppe Volović, dell'archidiocesi di Zagabria.
— Mons. Emilio Strahinsćak, della medesima archidiocesi.
4 aprile. — Mons. Francesco Marnos, dell'archidiocesi di Lione.
— Mons. Giacinto Chassagnon, della medesima archidiocesi.

Prelati Domestici di S. S.:

17 febbraio 1916. — Mons. Giuseppe Horváth, della diocesi di Rosnavia.
— Mons. Andrea Szeman, della medesima diocesi.
22 febbraio. — Mons. Agostino Valihora, dell'archidiocesi di Colocza.
6 aprile. — Mons. Rocco Aurellana, dell'archidiocesi di San Salvatore.
— Mons. Pietro Trabattoni, della diocesi di Lodi.
12 aprile. — Mons. Guglielmo I. Walsh, della dioc. di Waterford e Lismore.
13 aprile. — Mons. Cornelio Flavin, della medesima diocesi.
— Mons. Donato Forlani, della diocesi di Conversano.
15 aprile. — Mons. Michele Weldon, della diocesi di Peoria.
— Mons. Ermenegildo Pogliani, dell'archidiocesi di Milano.

ONORIFICENZE

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Gran Croce dell'Ordine Piano:

15 aprile 1916. — Al sig. principe don Ludovico Chigi.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

4 aprile 1916. — Al sig. cav. Abele Waldmann, dell'archidioc. di Lione.

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

12 aprile 1916. — Al sig. Antonio Ciaburri, della dioc. di Cerreto Sannita.

PREFETTURA DEI SS. PALAZZI APOSTOLICI

NOMINA

Con Biglietto dell'Emo signor cardinale Prefetto dei SS. PP. AA. il Santo Padre si è degnato di nominare:

30 marzo 1916. — Il Molto Rev.do P. Maestro Pellegrino Mª Castellani dell'Ordine dei Servi di Maria, *Confessore della Famiglia Pontificia.*

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

Con Biglietti di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

13 novembre 1914. — Mons. Francesco Farkas, della diocesi di Sabaria.

18 novembre. — Mons. Leopoldo degli Ivanišević, della diocesi di Spalato e Macarsca.

— Mons. Nicolò Batistić, della medesima diocesi.

30 gennaio. — Mons. Stefano Zemancsik, della diocesi di Szepes.

13 aprile. — Mons. Francesco Bistanros, della diocesi di Hermopoli.

5 giugno. — Mons. Giacomo Obweger, dell'archidiocesi di Salisburgo.

— Mons. Cristiano Perkmann, della medesima archidiocesi.

14 luglio. — Mons. Edoardo Knopp, della diocesi di Könnigrätz.

19 febbraio 1916. — Mons. Giovanni Marangó, della diocesi di Sira.

29 febbraio. — Mons. Francesco Wagner, della diocesi di Bressanone.

— Mons. Carlo Krader, della diocesi di Cinque Chiese.

— Mons. Andrea Sikorsky, della diocesi di Cassovia.

— Mons. Arnoldo Hoffmann, della medesima diocesi.

— Mons. Nicola Pfeiffer, della medesima diocesi.

— Mons. Francesco Berger, dell'archidiocesi di Vienna.

25 marzo. — Mons. Vittore Mátéffy, della diocesi di Strigonia.

— Mons. Giovanni Drahos, della medesima diocesi.

28 marzo. — Mons. Alessandro Parri, della diocesi di Fabriano.

— Mons. Giuseppe Santangeli, della medesima diocesi.

3 aprile. — Mons. Alfonso Arrigoni, della diocesi di Sarsina.

— Mons. Emanuele Pharis, dell'archidiocesi di Conza.

18 aprile. — Mons. Giuseppe Bellino, della medesima archidiocesi.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

13 novembre 1914. — Mons. Roberto Schlamadinger, della dioc. di Sabaria

29 febbraio 1916. — Mons. Teodoro Gürtler, dell'archidiocesi di Vienna.

— Mons. Teodoro Stief, della medesima archidiocesi.

25 marzo. — Mons. Antonio Milacek, della diocesi di Budweis.

— Mons. Filippo Kohont, della diocesi di Linz.

12 febbraio. — Mons. Giuseppe Alessi-Batú, della diocesi di Piazza Armerina.

Cameriere d'onore extra Urbem *di S. S.:*

28 marzo 1916. — Mons. Nicola Beri, della diocesi di Fabriano.

Cameriere Segreto di Spada e Cappa soprannumerari di S. S.:

3 aprile 1916. — Sig. Luigi de' conti Zara, di Roma.

Cappellani d'onore extra Urbem *di S. S.:*

18 novembre 1914. — Mons. Andrea Matas, della diocesi di Spalato e Macarsca.

31 marzo. — Mons. Vito Caramia, della diocesi di Conversano.

Cappellani Segreti d'onore di S. S.:

18 novembre 1914. — Mons. Giacomo Pircĕvić, della diocesi di Spalato e Macarsca.

5 giugno 1915. — Mons. Giovanni Filzer, dell'archidiocesi di Salisburgo.

— Mons. Ruperto Rohrmoser, della medesima archidiocesi.

19 febbraio 1916. — Mons. Gabriele Privilenghios, della diocesi di Sira.

29 febbraio. — Mons. Adalberto Jakab, della diocesi di Cinque Chiese.

— Mons. Giovanni Hannig, della diocesi di Sabaria.

— Mons. Giulio Wehofsits, della medesima diocesi.

NECROLOGIO

28 aprile 1916. — Mons. Paolo Marco Tei, vescovo di Pesaro.

4 maggio. — L'Emo signor cardinale Ettore Ireneo Sévin, arcivescovo di Lione.